

Talepapir til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål V (REU alm. del).

Det talte ord gælder

Hadforbrydelser i alle afskygninger er fuldstændigt uacceptabelt. Det er først og fremmest et overgreb på den enkelte borger, men det er også et angreb på samfundets demokratiske værdier.

Senest er vi blevet konfronteret med et grusomt eksempel på en terrorhandling med likvideringen af Dan Uzan. Terrorhandlinger mod enkeltindivider og grupper på baggrund af religion og etnicitet er at tage hadforbrydelser til det ekstreme, og det minder os om, at kampen mod hadforbrydelser langt fra er vundet.

Jeg er enig med justitsministeren i, at vi skal alle være i stand til at færdes frit uden at bekymre os over vores religion, seksualitet eller etnicitet. Ingen skal tvinges til at skjule sin etnicitet. Ingen skal være bange for at ytre sig på baggrund af politisk overbevisning.

I Danmark har vi en stærk demokratisk tradition, hvor vi værner om vores grundlovssikrede rettigheder. Vi har ytringsfrihed, forsamlingsfrihed, foreningsfrihed og religionsfrihed.

Individuelle rettigheder går hånd i hånd med rummelighed. Det er afgørende, at vi har et samfund, hvor der er plads til alle. Hvor der er plads til forskellighed, og hvor alle kan udfolde sig.

Derfor er hadforbrydelser et angreb på os alle. Fordi det er et forsøg på at indskrænke vores muligheder for at leve det liv, vi ønsker.

Hadforbrydelser er en udfordring, som vi må løse i fællesskab. Derfor vil jeg gerne kvittere spørgeren for at give os muligheden for at drøfte det i dag.

Indsatsen mod hadforbrydelser har to omdrejningspunkter. Justitsministeren har redegjort for den politimæssige indsats, så det vil jeg ikke komme nærmere ind på.

Det andet omdrejningspunkt er forebyggelse. Vi skal forebygge, at det overhovedet kommer så vidt, at mennesker i Danmark bliver udsat for en hadforbrydelse.

Og her er vi nødt til at arbejde med holdninger. Holdninger til andre mennesker, hvor der er respekt for det udgangspunkt, vi fødes ind i. Respekt for etnicitet og religion. Hvor der er respekt for den måde, vi ønsker, at leve vores liv på. Og hvor det er risikofrit at udtrykke sig i det offentlige rum.

At arbejde med folks holdninger er en stor udfordring. Det kan være svært at ændre negative holdninger hos potentielle gerningsmænd, som oftest færdes i miljøer, hvor holdninger løbende bekræftes og styrkes. Både i selve miljøet, og i de fora på de sociale medier, som benyttes.

Den uheldige tendens, vi ser i dag med radikaliserings og ekstremisme, er i mange sammenhænge svært at adskille fra hadforbrydelser. Dybe aversioner mod anderledes tænkende er dybt forankret i ekstremistiske miljøer, og i praksis vil forebyggelse af hadforbrydelser på lang sigt også være en forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme – og omvendt.

De ekstremistiske miljøer benytter målrettet de muligheder, som ligger i de sociale medier. Hvis vi ser på fx Islamisk Stat, er det skræmmende, hvordan de er i stand til at formidle deres budskaber på nettet og rekruttere mennesker til at dele deres forskruede verdensbillede.

Hvordan får man så brudt det tankesæt, som skaber en sådan modvilje mod andre mennesker, at det kan medføre chikane, vold og i yderste konsekvens drab?

Den tidlige indsats er helt afgørende. Folkeskolen spiller en central rolle i forhold til at skabe tolerance og nedbryde fjendebilleder.

Det er vigtigt, at børn i en relativt tidlig alder får opbygget en robusthed, så de kan forholde sig kritisk til alle former for information og kan gennemskue, når der er nogen, som forsøger at påvirke deres holdninger til andre mennesker i negativ retning.

Socialministeriet støtter derfor projektet "Din tro min tro". Projektet går ud på, at et gæstelærerteam bestående af en jøde, en kristen og en muslim tager ud i skoleklasserne. Formålet med besøget er, at eleverne oplever et levende

eksempel på samarbejde på tværs af tro. Jeg nævner projektet her, fordi det er med til at fremme tolerance og respekt for andre menneskers religion. Projektet findes i en række danske byer i dag, blandt andet i København, Roskilde og Aarhus.

Jeg ser det som helt centralt, at vi fortsat arbejder for at modvirke fjendebilleder og fremme tolerance. Derfor har vi i ministeriet netop afsat nye midler til en landsdækkende indsats inspireret af erfaringerne fra "Din tro min tro".

Det er vigtigt, at vi giver skoleelever mulighed for at drøfte emner som identitet og religion, fordomme og fjendebilleder, ytringsfrihed og religionsfrihed. Og får forståelse for, hvilken rolle religion har – og ikke har – i et demokratisk samfund som det danske.

I den forbindelse er det også relevant at nævne undervisningsmaterialet "Forskellighed og fordomme", som DIIS (Dansk Institut for International Studier) har udviklet med støtte fra mit ministerium. Materialet er en lærebog til grundskolen om intolerance og udkom i januar i år. Der har været stor efterspørgsel fra skoler over hele landet.

Den påvirkning – i nogle tilfælde radikalisering – som vi ser via internettet er en udfordring, som vi også adresserer med en række initiativer i handlingsplanen til forebyggelse af radikalisering.

Også her skal vi starte indsatsen meget tidligt. Et af vores nye initiativer er derfor at udvikle et undervisningsmateriale til brug i grundskolen, på ungdomsuddannelserne og i fritidsklubber, som helt grundlæggende handler om at udvikle en kritisk tilgang hos vores børn og unge til digital kommunikation.

Det er vigtigt at vi løbende har fokus og opmærksomhed på at bekæmpe hadforbrydelser. I 2016 skal Danmark være vært for IDAHO-Forum. [IDAHO står for International Day Against Homophobia, Transphobia and Biphobia].

IDAHO-Forum skal styrke opmærksomheden hos politikere, offentligheden og medierne på LGBT-personers rettigheder, anerkendelse og respekt i samfundet.

Vi skal gribe de muligheder, der er for løbende at sætte hadforbrydelser på dagsordenen, så vi får adresseret den udfordring, vi står med.

Det er også vigtigt, at tiltagene mod hadforbrydelser bygger på viden om problemernes omfang og karakter. Regeringen har igangsat en kortlægning af hadforbrydelser i en bred forstand, og den forventes klar til maj i år. Kortlægningen skal afdække omfang og indhold af hadforbrydelser og give os mere viden om motiverne bag hadforbrydelser.

På baggrund af kortlægningen vil vi vurdere, om der er behov for at igangsætte yderligere initiativer. Der kan også blive behov for yderligere analyser på nogle områder. Det ved vi mere om, når kortlægningen er klar.

Alt i alt sætter vi ind på mange fronter med forebyggelse af had og hadforbrydelser, og indsatsen indgår som en vigtig del af det generelle arbejde for antidiskrimination, ligebehandling og forebyggelse af radikalisering.

Jeg mener, at denne brede tilgang er den rigtige, og at vi er godt i gang. Regeringen har fortsat fokus på området, og vi skal løbende indhente ny viden, så vi ved, om der er brug for at justere indsatserne.

Tak for ordet.